

urinsyregigt

Urinsyregigt er en almindelige medicinske gigtsygdom. Sygdommen kendes siden oldtiden. Hyppigheden varierer med bl.a. alder og køn. Ved ubehandlet urinsyregigt risikerer man at udvikle kroniske ledforandringer i form af leddestruktioner og udvikling af smertefulde gigtknuder ved led og senetilhæftninger.

Urinsyre er et naturligt nedbrydningsprodukt af den del af protein, der hedder purin. Urinsyre udskilles med urinen via nyrerne.

Urinsyregigt findes hos personer med forhøjet urinsyre i blodet , hvor urinsyren ophobes i væv, hyppigst i ledvæske og ledhinder, men også i bindevævet omkring leddene. Anfald af urinsyregigt skyldes udfældning af mikroskopiske uratkrystaller i leddet, hvor krystallerne forårsager en akut betændelsesreaktion. Som regel er kun et led angrebet af gangen. Mest almindelig er gigtanfald i storetåens grundled (podagra), men også i ankler og knæ. Urinsyregigt kan dog også ramme de små led i hænder og fødder. Risiko for anfald stiger med koncentrationen.

Dannelsen af urinsyrekristaller provokeres ved pludselige øgninger i urinsyrekoncentrationen, f. eks. indtagelse af store mængder protein, alkohol , øl eller visse former for medicin. Forhøjet koncentration af urinsyre i blodet skyldes øget dannelse af urinsyre eller nedsat udskillelse. Nedsat udskillelse er den hyppigste årsag. Begge dele kan være arveligt eller erhvervet.

Øget dannelse skyldes hos de fleste et øget alkoholforbrug, stort indtag af øl eller fruktoseholdige fødevarer (frugt, juice, o. lign.) og større indtag af kød.

Nedsat udskillelse skyldes f.eks. nyresygdom med nedsat nyrefunktion eller medicin som f. eks. vandrivende medicin eller acetylsalisylsyre.

Symptomer på urinsyreigt

Man kan ikke mærke at man har forhøjet koncentration af urinsyre i blodet. Langt de fleste, faktisk 80% har ingen symptomer på urinsyreigt. Det er altså ikke farligt eller nødvendigt med behandling, hvis man tilfældigt får påvist forhøjet urinsyre i blodet.

Symptomerne på et gigtanfald er akut indsættende hævelse, rødme og stærke smerter i det angrebne led, dvs over få timer til et døgn. Nogle får feber. Mange anfald går i ro i løbet af 8-10 dage. De fleste anfald kan ubehandlet vare i flere uger.

Behandlingen består både af forebyggende behandling og behandling af gigtanfald.

Der findes flere slags medicin der kan forebygge anfald af urinsyreigt.

Ved mere end 2-3 anfald årligt anbefales forebyggende behandling.

Formålet med forebyggende behandling er at nedsætte dannelsen af urinsyre, så koncentrationen i led og væv nedsættes. Efterhånden vil den ophobede mængde af urinsyre blive "vasket ud" ved udskillelse gennem urinen.

Mange anfald vil gå i ro på aflastning af det angrebne led og smertestillende medicin i form af NSAID-præparater. I nogle tilfælde kan binyrebarkhormon enten som indsprøjtning direkte i leddet eller som behandling med tabletter i nogle dage være at foretrække. Der findes også anden medicin, der hurtigt kan slå et anfald ned.

